دیدار

بەکر شـوانی

بەفر هەموو جێیەکی داپۆشیوە

بەفر یەک لە کەرەسەکانی نووسینی ڕۆمانەکەم بوو. بەهۆی بارینی بەفرەوە بیرم دەکردەوە کە پێویستە شارێکی دوورە دەست و کەمێک دابڕاو لە تورکیا و لە جیهان بدۆزمەوە

کاتێک لە ساڵی ٢٠٠٣دا ڕۆمانی "بەفر"ی نووسەری تورک ئۆرهان پاموکم بە تورکی خوێندەوە، هەر ئەو کاتە هەستم کرد ئەم ڕۆمانە کۆمەڵێک ڕەهەندی ئەوتۆی تێدایە کە بە وەرگێڕانی بۆ زمانی کوردی، دەیکات بە شارێکی مایەی ڕەزامەندیی خوێنەران و ڕەخنەگرانی کوردستان. ڕاستییەکەی هەرواش کەوتەوە. ئەوە بوو دوای وەرگێڕانی ڕۆمانەکە و چاپ کردنی لە دەزگای ئاراس لە پایزی ٢٠٠٧دا، ڕەخنەگران و خوێنەرانی کوردستان بایەخێکی زۆریان پێدا. بایەخێک، کە زۆر بێ وێنەیە لە مێژووی وەرگێڕانی کوردییدا. تا ئێستا کە هێشتا ساڵێک بەسەر چاپ و بڵاوکردنەوەی "بەفر"دا تێ نەپەڕیوە، بەدەیان وتار لەبارەی ڕۆمانەکەوە نووسراون. ئەمە جگە لەو هەموو پێوەندیی تەلەفۆن و ئیمایلەی کە لە خوێنەرانەوە پێم دەگات.

ڕۆژنامەنووسانی قارسیش لەڕێی گوێگرتن لە بێتەلەکانی پۆلیسەوە دەیانزانی من بۆ کوێ دەچووم

ئێستا لە کاتێکدا لە دەزگای ئاراس تەدارەک بۆ چاپی دووەمی ڕۆمانی "بەفر" ساز دەدەین، بە پێویستم زانی دیمانەیەکی ئۆرهان پاموک لە تورکییەوە وەربگێڕم کە باس لە چۆنێتیی ڕۆمانەکەی دەکات. پاموک بەر لەوەی بیرۆکەیەک هەڵبژێرێ و بیکات بە کەرەسەی ڕۆمان، چەندین ساڵ سەرقاڵی لێکۆڵینەوە دەبێ و نەخشەی بەش بە بەشی ڕۆمانەکانی دادەڕێژێ. ئەو تا ئێستاش لەسەر کاغەز دەنووسێ و لە نووسینیشدا قەڵەم پاندان بەکار دەهێنێ. هەروەک چۆن لە تەلەفزیۆندا سەیری فیلمێک دەکەین و دواتریش فیلمێکی بەڵگەنامەیی دەبینین کە چۆنێتی بەرهەم هێنانی فیلمە سەیر کراوەکەمان بۆ ڕوون دەکاتەوە، پاموکیش لەم دیدارەدا هەندێک لەلایەنەکانی چۆنێتی نووسینی ڕۆمانی "بەفر" دەخاتە ڕوو.

ڕەوشی خۆم لەگەڵ دۆخی (کا)ی قارەمانی ڕۆمانەکەمدا یەکدەگرێتەوە

*** بۆچی ئۆرهان پاموک لەپڕ بڕیاری دا ڕۆمانێک بنووسێ**

که تا ڕادەیەکی زۆر سیاسەتی ڕۆژانە لەخۆ دەگرێ و بۆچی ڕۆمانەکەی لە قارس نووسی؟

– لەوانەیە "بەفر" سیاسەتی ڕۆژانە لەخۆ بگرێ، بەڵام بناغەی ناوەڕۆکی ڕۆمانەکە لەوە قوڵترە و ڕیشەکەی لە کۆی هەوڵەکانمدایە بۆ مۆدێرنە بوون... ٦–٧ ساڵ بوو ئەم چیرۆکەم لە خەیاڵدا بوو. دەمویست ڕۆمانێک بنووسم کە لە دەرگای تەوەرەکانی وەک ڕۆژهەلات، ڕۆژئاوا و ئیسلامی سیاسی و مۆدێرنە و بەرهەڵستکاریی کۆمەڵگا بکات. هەستم دەکرد دەتوانم ئەم بابەتانە لەگەڵ بارودۆخی ئەم ڕۆژگارەدا بگونجێنم. لە کاتێکدا سەرقاڵی بیر کردنەوە لە نەخشەی نووسینی ئەم ڕۆمانە بووم، بەفر یەک لە کەرەسەکانی نووسینی ڕۆمانەکەم بوو. بەهۆی بارینی بەفرەوە بیرم دەکردەوە کە پێویستە شارێکی دوورە دەست و کەمێک دابڕاو لە تورکیا و لە جیهان بدۆزمەوە.

*** ئەی خۆ ئەنقەرەش دەبوو؟**

– بێگومان ئەنقەرە یان شارەکانی سەر دەیاری ئیجە دەستیان نەدەدا. بەڵام ئەو کاتە بیرم دەکردەوە کە لەوانەیە شاری "کاستامۆنو" بۆ پرۆژەکەم لەبار بێ. وەلێ شاری قارس کە ٢٨ ساڵ پێشتر سەرم لێ دابوو و دوو ڕۆژ تێیدا مابوومەوە، بەهۆی بەفر و هەستی شاعیرانە و جوانیی تایبەت بە بەفرەوە، لە خەیاڵمدا مابووەوە. لە ئاکامدا و دوای لێ بوونەوەم لە نووسینی ڕۆمانی "ناوی من سوورە"، بڕیارم دا ڕووداوەکانی ڕۆمانی "بەفر" لە قارس بگوزەرێن. لەو شارە هیچ ناسیاو و دەوروبەرێکم نەبوو. لە کتێبدا خوێندبوومەوە کە بزووتنەوەی چەپایەتی لەوێ تا ڕادەیەک بەهێزە. هیچ پێوەندییەکەم نەبوو. بەڵام لە خەیاڵی خۆمدا بڕیارم دا: دەڕۆمە ئەوێ، بەجۆرێک لە جۆرەکان لەوێ جێگیر دەبم، دەمێنمەوە، تێبینی تۆمار دەکەم، ئاشنای خەڵکی دەبم

و ئەو چیرۆکەی کە لە خەیاڵمدایە، لە قارس زەمینەی بۆ دەدۆزمەوە.

*** بەسەر یەکەوە چەند لە قارس مانەوە؟**

– لە ماوەی دوو ساڵ و نیودا پێنج جار چوومە قارس. لە سەردانی یەکەممدا خەڵکانێکی زۆر هاوکارییان کردم. لە سەرەتادا درۆیەکی بچووکم لەتەک خەڵکی قارسدا کرد. زەفەر موتلو دەیویست ناوبەناو شتێک بۆ ڕۆژنامەی "سەباح" بنووسم. منیش جارووبار وتارێکی خۆم دەدایە ڕۆژنامەکە. ڕاست و ڕەوان پێم گوت دەمەوێ ڕۆمانێک بنووسم کە ڕووداوەکانی لە قارس دەقەومێن. پێشم گوت: "بەڵام لە شارێکدا کە ئاشنای نیم و دۆست و برادەرمی تیایدا نییە، شەرم دەکەم بڵێم من هاتووم بۆ ئەوەی ڕۆمانێک لەبارەی ئێوەوە بنووسم." زەفەر موتلو هاوکاری کردم، کارتێکی ڕۆژنامەوانیی کاتیی بۆ دابین کردم و هەموو کەسێکی، بە والیی قارسیشەوە، لە هاتنم ئاگادار کردەوە. قارس تەلەفزیۆنێکی ناوخۆیی هەیە کە وردەکارییەکانی لە ڕۆمانەکەشمدا جێگەیان کراوەتەوە. کارمەندانی ئەو تەلەفزیۆنە لە یەکەم ڕۆژی سەردانەکەمدا ڕایانگەیاند کە ئۆرهان پاموکی ڕۆماننوس هاتووە بۆ شارەکەمان. منیش هەر ئەو ڕۆژە لە تەلەفزیۆنی ئەواندا دەرچووم. ئەو کاتە هەڵبژاردنی شارەوانی لە ئارادا بوو. لە تەلەفزیۆندا گوتیان من ڕۆژنامەنووسێکم لە ئەستەنبوڵەوە هاتووم و دەمەوێ پێش هەڵبژاردنەکان چاوم بەهەموو کەسێک بکەوێ. بە تێپەڕ بوونی کات، قارسییەکان لەتەک مندا ڕاهاتن. هەموو پارتەکان دەیانگوت با سەرێک لە ئێمەش بدات.

*** گرفت و ئاستەنگ نەهاتە ڕێتان؟**

– هەر لە HADEP وە تا بە پارتی ڕەفای ئەو سەردەمە دەگات، سەردانی بارەگای هەموو پارتەکانم کرد. من دەڕۆیشتم و پۆلیس بەدوامەوە بوون. ڕۆژنامەنووسانی قارسیش لەڕێی گوێگرتن لە بێتەلەکانی پۆلیسەوە دەیانزانی من بۆ کوێ دەچووم. بەشێکی زۆر لەو وردەکارییانەی کە دواتر لە ڕۆمانی "بەفر"دا جێیان بووەتەوە، هەر لە ڕۆژانی سەرەتای هاتنمدا بوو بۆ قارس بەسەرم هات.

*** (کا) کەمێک هەر خۆشتانن؟**

– ڕەوشی خۆم لەگەڵ دۆخی (کا)ی قارەمانی ڕۆمانەکەمدا یەکدەگرێتەوە: کەسێکم لە نیشانتاشی یان ئەستەنبوڵەوە دەچمە شاری قارسی بە خۆم نامۆ. بەڵام قارەمانەکەم زیاتر نوقمی ڕووداوەکان دەبێ، من کەمێک زیاتر لە دەرەوەی ڕووداوەکان دەمێنمەوە. ئەو

قارس.. ئای که شوێنێکی جوانه

چیرۆکەی لە خەیاڵمدا بوو، دەمویست بەتەنیا باس لە قارس نا، لە هەموو تورکیا بکات. ڕاستییەکەی، قارس بە بەفرەکەی و بە جوانیی خۆیەوە، بۆ من وەک نموونەیەک وایە. دوای هەر گەڕانەوەیەکم بۆ ئەستەنبوڵ، دەمگوت: "ئای کە شوێنێکی جوانە!"... بەڵام لەلایەکیش دەمویست وەک جیهانێکی بچووککراوە نموونەیەک بێ بۆ هەموو تورکیا.

*** بەڵام شارێکی غەمگینیشە؟**

– شوێنێکە هەندێ جار لە ڕادەبەر دڵگیر و ناو بە ناویش غەمگین و لە هەموو جیهان دابڕاوە. شارێکە خاوەن توانای بێ سنوور و هەستێکی وا لە هەناوماندا دەوروژێنێ وەک ئەوەی کەسانێکی تایبەت بین. بەڵام لەلایەکی دی، هێلانەی نەتەوەپەرستان و گروپچییانە و سەرزەمینێکە بۆ چاو لەیەک سوور کردنەوە و توند و تیژی. مرۆگەلی قارس بریندار و هەستیارن و ئامادەن دەسبەجێ پەلاماری یەکدی بدەن. بۆ ئەوەی باس لە شوێنێکی لەو جۆرە بکەم، چوومە شاری قارس. کت ومت وەک قارەمانی ناو ڕۆمانەکەم، منیش لە ڕۆژێکدا کە بەفر دەباری، لە ئەرزەرووم سواری پاس بووم.

*** ئەرێ ئەو ناوانە هەمــوو ڕاســتین؟ ناوی کـۆڵانەکــان، شەقامەکان؟**

– هەر هەمــووی ڕاســتە. کاتێک لە قــارس گــیرســامــەوە، سەرەتا مارکەیەکی تری ڤیدۆم هەبوو، دواتر ڤیدۆیەکی تر... ڤیدۆی جۆربەجۆر و کامێرام کڕی... هێندەم هەبوو، لێم زیاد بوو. دیدارم لەگــەڵ خــەڵکیــدا ئەنجــام دەدا. ١٥-١٦ سەعــات کاسێتم پڕ کردەوە... لەگەڵ هەمــوواندا دووام تا ڕادەیەی ئەوەی کە هەر کەسێک ئیدی هەمان شتی دووبارە دەکردەوە. هەژارترین گەڕەکەکانی شارم بەسەر کردەوە.

*** چۆن لە قـــارس پێـــشـــوازیتـــان لێ کـــرا؟ بە چاوی ڕۆژنامــەنووســەوە بۆ ئێــوەیان ڕوانی، یاخــۆ لە ئاکــامــدا هوشیار** بوونەوە؟

– ڕۆشنبیران دوای ماوەیەک هوشیار بوونەوە. دواجار کە بۆ وێنە گرتن چوومە قارس، کاتێک وێنەگر مانوێل چتاک کە چەند جارێک بۆ وێنەگرتن لەگەڵمدا هاتبوو، لە چایخانەی "بیــرلک" خــەریکی وێنە گــرتن بوو، یەکــێک لەوانەی لە چایخانەکە دانیشتبوو، بێ ئەوەی هەست بکات کە مانوێل گوێی لە قسەکانێتی، گوتی: "ئەرێ ئەمە زۆر هات و چوو. باشــە لەو مــاوەیەدا ڕۆمــانێک دەنووســرێ؟" بەڵێ، دواتر هەستیــان کرد برغووەکانمان شل بووەتەوە. هەروەها لە هەموو هاتنێکمدا گازندەیان لە هەمان ئەو شتانە دەکرد: "ئەی ڕۆژنامــەنووس، نرخی غــەڵوز ئەوەندە بەرز بــووەتەوە، کارگــەی شــەکــر دەدرێتــە کــەرتی تایبــەت، تانسۆ چیلەر ئاژەڵداریی لەناو برد، ئەو قەرزانەی بۆ شاری ئێمە تەرخان دەکرێ، دەدرێ بە شوێنانی تر..."

*** کــەواتە ئێــوەیان زیاتر بە ڕۆژنامــەنووس دەزانی نەک ڕۆماننووس؟**

لە (کا)ی قارەمانی سەرەکیمدا شتێک لە خۆم هەیە. چەند ڕەهەندێکی هاوڕێی شاعیر و خۆشەویستم شەوکار ئالتینەل- یشی تێدایە

جێی داخە مرۆڤ بۆ ئەوەی لە قارس یان لە تورکیا بەختەوەر بێ، پێویستە بچێتە ناو گەمەی سیاسەتەوە

– ئەو ڕۆشنبیرانەی کە ئاگاداری پێشهاتەکانی ئەستەنبوڵ بوون، یاخۆ لاوانی کوردی شارەزای سیاسەت و خوێندەواری قارس دەیانزانی من کێم. بەڵام کەسانی بێکاری ناو ئەو چایخانانەی کە من ڕووم تێ دەکردن، منیان نەدەناسی. ژمارەی دانیشتووانی قارس نزیکەی ٩٠ هەزارە، بەڵام ٢٠٠ چایخانەی تێدایە...

*** ئەرێ ئەوە لە ڕۆمانەکەشدا پەیتا پەیتا ڕووبەڕووی دەبینەوە... بۆچی قاوەخانە نا، چایخانە؟**

– بەوانە ناڵێم قاوەخانە، چونکە لەبەر گرانیی، لە هیچ کامیاندا قاوە نافرۆشرێ. لە چایخانەکان بەگشتی منیان بە ڕۆژنامەنووس دەزانی. جاروبار کە لەگەڵ خەڵکەکەدا دیدارم ئەنجام دەدا، هەستم دەکرد پێویستە ئەو کارتی ڕۆژنامەگەرییە نیشان بدەم کە لە ڕۆژنامەی "سەباح" وەرم گرتبوو. جارێک کارتەکەم نیشانی منداڵێک دا. منداڵەکە گوتی: "ئاها، ئۆرهان پاموک! مامۆستاکەمان لە دەرزدا باسی ئێوە دەکات." بەوجۆرە دۆست و ناسیاوم پەیدا دەکرد.

*** ئایا لە "بەفر"دا تا چ ڕادەیەک ئۆرهان پاموک هەیە؟**

– لە (کا)ی قارەمانی سەرەکیمدا شتێک لە خۆم هەیە. چەند ڕەهەندێکی هاوڕێی شاعیر و خۆشەویستم شەوکار ئالتینەل-یشی تێدایە... بەڵام بۆ نموونە، شەوکار لە بەریتانیایە، هاوسەری هەیە و پێوەندیی بە سیاسەتەوە نییە. ئەمە لە کاتێکدا پاڵەوانەکەی من لە ئەڵمانیایە، کەسێکی سەڵتە و لە سیاسەتەوە گلاوە. پێم وابێ زیاتر خۆم لە قارەمانەکەمدا دەبینمەوە. هەرە زۆریش لە قارەمانە خەیاڵییەکەدا. ئەو تەنیایە و لە تورکیا دوور کەوتۆتەوە، یان دەستی بە دوور کەوتنەوە کردووە...

*** باشە ئەگەر مرۆڤ لە ئەستەنبوڵ دابنیشێ، بەواتای دوور کەوتنەوەیە لە تورکیا؟**

– لەم ڕووەوە جۆرێک لە خۆشاردنەوە لە پشت (کا)وە بەدی دەکرێ. ئەوە نییە نەتەوەپەرست و کەسانی سەر بە ڕەوتی ئیسلامی سیاسی و ئەو دەوروبەرانەی کە بە لایەنگیری کردن لە ئیسلامی سیاسی تاوانبارم دەکەن و ڕەخنەم لێ دەگرن، دەڵێن: "وەک بیانی وایە... زۆر تورک نییە... لە ئێمە ناچێ..."

*** چەپە ڕۆشنبیرەکانیش هەمان شت دەڵێن؟**

– بەڵێ. ئەو تایبەتمەندییەی من کەمێک بە لێ زیاد کردنەوە لە (کا)دا هەیە. (کا) دوازدە ساڵ بوو لە ئەڵمانیا دەژیا و هیچ پەرۆشی ژیانی ئەوێش نەبوو. بێگومان دێتەوە بیرتان،

جاران پیاو له ڕوو دادەما و دەیگوت: "دە باشە، دەتوانی ناوی من وەک سەرنووسیاری ڕۆژنامەکە بنووسی." دواتر، پاش بڵاوبوونەوەی وتارێک، تووشی بەڵا دەبی، یان ئەوەتا دەبێ بچیتە گرتووخانەوە، یاخۆ پێویستە سەر هەڵگری. (کا) قارەمانێکی لەو جۆرەیە. دێتە ئەڵمانیا و دەمێنێتەوە. ئەگەرچی زۆر دڵی پێوەیە بۆ تورکیا بگەڕێتەوە، کەچی لەلایەکی ترەوە هێدی هێدی دەبێ بە ئەورووپایی.

ئەڤینیش دەبێ بە بەشێک لە گەمەی سیاسەت، یان پاڵەوانەکەم سیاسەت وەک بەشێک لە گەمەی ئەڤین بەکار دەهێنێ

*** ئەگەر پێویست بکات ئەم ڕۆمانە بپۆلێنین، ئایا "بەفر" ڕۆمانێکی سیاسییە؟**

– بە کورتی ڕۆمانێکی سیاسییە، بەڵام ئەوەی دەیەوێ بیخاتە ڕوو، تا کۆتایی هەر سیاسەت نییە. ڕەهەندێکی ڕۆمانی ئەڤینیشی تێدایە.

*** بەڵام وەک بڵێی ئەڤینی ناو ڕۆمانەکەش عەشقێکی سیاسییە؟**

– ئەڤینیش دەبێ بە بەشێک لە گەمەی سیاسەت، یان پاڵەوانەکەم سیاسەت وەک بەشێک لە گەمەی ئەڤین بەکار دەهێنێ. لە چاوی پاڵەوانەکەی مندا سیاسەت شتێکی گرینگ نییە. گرینگ لەکن وی، بەختەوەربوونە لە ژیاندا. چەند جێی داخە مرۆڤ بۆ ئەوەی لە قارس یان لە تورکیا بەختەوەر بێ، پێویستە بچێتە ناو گەمەی سیاسەتەوە و لەو سۆنگەیەشەوە تێڕوانینی ئەو، تێڕوانینی کەسێک نییە کە بە پلەی یەکەم ئامانجی کاری سیاسی بێ. بۆیە بە داخێکی زۆرەوە دوای بەسەر بردنی چەند قۆناغێکی ژیان، ئەوسا هۆشی بە خۆیدا دێتەوە و حاڵی دەبێ کە بۆ ئەوەی بتوانێ لە ژیاندا بمێنێتەوە، پێویست بووە سیاسەت بکات. هەموو ئەم شتانە پاڵەوانەکەم کەمێک بەرەو خۆپەرستی بەکێش دەکات، بەڵام بڕوای بەمجۆرە شتانە نییە. لەم ڕوانگەیەوە دەکرا بێژم کتێبەکەم سیاسییە، بەڵام "بەفر" نیازی

هەر جارێکیش کە قارسم بەجێ دەهێشت، دەیانگوت: "چی لە ڕۆمانەکەتدا دەگێڕیتەوە؟" منیش دەمگوت ئەوەی کە ئێوە بۆتان گێڕاومەتەوە

پرۆپاگەندە کردن و دانەوەی دەرزی سیاسیی نییە. لەوانەشە "بەفر" نیشانمان بدات کە لە پشت ئەو سیاسەتە تاڵ و بارگاوی کراو بە توند و تیژی و بێ بەزەیی و بریندارەوە کە لە تورکیا پەیڕەو دەکرێ و شوێنەوار بەسەر ژیانمانەوە جێ دەهێڵێ و ڕۆحمان دەهەژێنێ و ڕەشبینمان دەکات و ئەوەی کردووە بە ئامانج کە هەر کەسێک لە ئێمە نەچێ، بە چاوی سووک سەیر بکرێ و ببوغزێنرێ و لەناو ببرێ، چ جۆرە لەقەفرتێیەکی ڕۆح، ئێش و ئازار، کەرەسەی مرۆڤ و ژیانی هەڵبەستراو و ماددی هەیە.

ڕۆمانەکەم بە ترس و لەرزەوە نووسی. دەمگوت لەوانەیە لێم بڕەنجێنن

*** کاتێک ئەم ڕۆمانەتان دەنووسی، ئایا بیرتان لەوە دەکردەوە کە لەوانەیە توندڕەوانی ئاینی، یان ئەوانەی بە خۆیان دەڵێن لایست یان مسوڵمان، لە خۆتان بڕەنجێنن؟**

- ڕۆمانەکەم بە ترس و لەرزەوە نووسی. دەمگوت لەوانەیە لێم بڕەنجێن. خەڵکی قارس پێیان گوتم باسی ڕاستییەکانی قارس بکە، تیشک بخەرە سەر بێکاری، بێ توانایی، کوتانەوەی یەکتر لە سۆنگەی ناکۆکی و بەگژداچوونی ئەتنیکی و ئاینی و سیاسیی ناپێویستەوە. هەر جارێکیش کە قارسم بەجێ دەهێشت، دەیانگوت: "چی لە ڕۆمانەکەتدا دەگێڕیتەوە؟" منیش دەمگوت ئەوەی کە ئێوە بۆتان گێڕاومەتەوە. جا ئەوان دەیانگوت: "ئائائا"، بۆ خاتری خوا باسی ئەو شتانە مەکە و سووکمان مەکە." من چیرۆکی تورکیام گێڕاوەتەوە. چونکە ئەوەی لە نووسەر داوا دەکرێ، ئەوەیە.

چەندین ساڵە دەڵێن هەمیشە بەدوای مێژوودا ڕادەکەیت و بابەتەکانی سەردەم ناکەیت بە کەرەسەی نووسین و لەم ڕووەوە سووکایەتیم پێ کرا

*** لە بابەتە مێژووییەکانەوە دەروازەیەکتان بەڕووی ئەمڕۆدا کردۆتەوە؟**

- چەندین ساڵە دەڵێن هەمیشە بەدوای مێژوودا ڕادەکەیت و بابەتەکانی سەردەم ناکەیت بە کەرەسەی نووسین و لەم ڕووەوە سووکایەتیم پێ کرا. دە ئەوەتا ئەمڕۆ

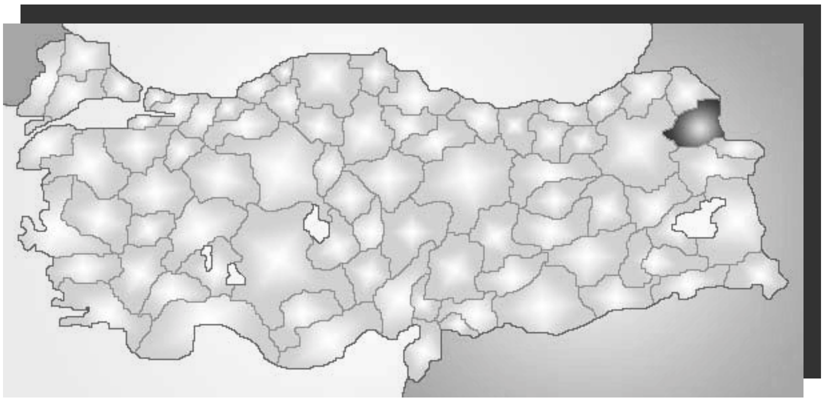

وام کردووە و بابەتێکی ئەم ڕۆژگارەم هەڵبژاردووە، بەڵام دڵنیام لەسەر ئەمەش لێم دەچن بە قیندا. لە کتێبەکەمدا ژمارەیەکی زۆر ڕاستیی ئەوتۆم خستۆتە ڕوو کە ئەگەر مرۆڤ لە تورکیا دەست بۆ هەر کامیان ببات، دەڵێ: "هاوار، دەستم سووتا." بەڵام من **لە نووسینی ئەوانەدا مەبەستم نەبووە پەلاماری کەس بدەم، یاخۆ سووکایەتی بە کەس بکەم، بەڵکو ئامانجم ئەوەیە باسی ناخی مرۆڤەکان بکەم** و ڕوونی بکەمەوە بۆچی وا بە ئاسانی دەست دەنێینە بیناقاقای یەکتر و تۆمەت دەدەینە پاڵ یەکدی و خۆبەخۆی خۆمان سزا دەدەین. تورکیا وڵاتێکە لێوانلێو لە تابۆ و قەدەغە. سەوداسەرانی تابۆ و قەدەغە، لێرە و لەوێدا شتێک لە کتێبەکەدا دەدۆزنەوە و پێوەی دەدەن. کاتێک سەرقاڵی نووسینی ئەم ڕۆمانە بووم، **دۆستە نزیکەکانم دەیانگوت: "جا تۆ هەرچییەک بنووسی، هەر پێوەت دەدەن..."**

جێی داخە مرۆڤ بۆ ئەوەی لە قارس یان لە تورکیا بەختەوەر بێ، پێویستە بچێتە ناو گەمەی سیاسەتەوە

سەرچاوەی دیمانەکە: گۆڤاری کولتوور و هونەری ڕۆژنامەی میللییەت، ٢٠٠٢/١/١٧

Baker Schwani
Freier / freelance Journalist
Telefon: 00 49 221...
Mobil: 00 49 176 23 33 38 16
Email: bschwani68@yahoo. de
Köln - Deutschland